

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-86 szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 5. szám.

Szerda, január 8.

Az új horvát bán.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, január 7.

Mint ismeretes, Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi királyi kihallgatásán kieszközölte a királyi jóváhagyást Rauch Pál báró programjára a horvát helyzet dolgában, aminek az az eredménye, hogy Rakodczay fölmentésével Rauch lett az új horvát bán.

A horvát válság már hosszú idő óta bénítólag hat a magyar politikai életre s a parlament munkásságára s így természetes, ha az egész ország érdeklődéssel néz a horvát válság ez újabb fordulata elé s mindenki kíváncsian várja, hogy milyen az új bán programja, amelylyel a horvát válságot megoldani véli.

Akik közel állanak a politikai élet intézőihez, azok azt mondják, hogy az új bán Rakodczay Sándornak programján áll, kiegészítve több ugynevezett hozzátoldással, amelyek azonban nem közjogi engedmények. Kizárt eset, hogy a magyar kormány közjogi áldozatokat hozzon. Rauch báró programja, ha Rakodczay bánétől sok tekintetben el is tér, annyiban megegyezik azzal, hogy gazdasági és kulturális jellege van. Rauch Pál báró az 1868: XXX. t.-c. alapján áll s ehhez szigorúan ragaszkodni fog.

Azok az engedmények, amelyeket Rauch báró magával visz, tulajdonképpen gazdasági és kulturális jellegűek, de gondoskodás történt — mindig előre bocsátva, hogy ezek ára a végleges béke — több vörös posztódarab eltávolítására is. A vasuti álmások megjelölése ezután horvát nyelven történik majd s a vasuti hivatalok is horvát nyelvű nyomtatványokat fognak használni. Igéretet tesz majd az új bán arra is, hogy a budapesti minisztériumokban s általában az állami hatóságoknál ezentúl horvátokat is alkalmazni fognak s mellőzni fogják nagyjából a büntetésből való áthelyezéseket,

azaz a horvát hatóságoknak a jövőben csakis horvát és szerb alkalmazottai lesznek.

Ezek a közjogi természetű engedmények. Ami már most a gazdasági programot illeti, ez még nincs véglegesen megállapítva, mert programja e részéhez az új horvát bánnak meg kell még szereznie Kossuth Ferenc kereskedelmi és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter hozzájárulását. Mint már ebből is kitűnik, ezek az engedmények ipari, kereskedelmi, közlekedésügyi és földművelésügyi téren mozognak.

Csatorna-, vasutépítések, országutak fentartásáról, továbbá a Száva vidékének és a Lonja völgynek lecsapolásáról van szó. Szabályozásra kerül a mezőgazdasági népesség örökösödési joga, továbbá a mezőgazdasági hitel. A robotot okvetlenül megváltja az állam, kulturális téren a kereskedelmi iskolák felállítása, az igazságügy terén pedig az ügyvédi rendtartás, az elavult polgári perrendtartás reformja, a szóbeli eljárás behozatala a lassu és költséges írásbeli helyett, végül pedig a horvát közigazgatási bíróság felállítása fog előrelátható időn belül bekövetkezni, ha a törvényes rend helyreáll. Ezenkívül vannak még az új bánnak további tervei is a gazdasági és kulturális téren s ezek az ugynevezett hozzátoldások, melyekre nézve a bán most fog tárgyalásokat folytatni a földművelésügyi és kereskedelmi minisztériumokban. Újabb engedmények tehát tényleg nincsenek.

Az intéző körök nem remélik, hogy a mostani horvát választások mindjárt meghozzák a kibontakozást s ezért elhatározott dolog, hogy Rauch szükség esetén kétszer-háromszor is fel fogja oszlatni a horvát tartománygyűlést s csak akkor fogja a regnikolaris bizottság kiküldését kérni, ha az unionisták pártja már többségre jutott. Beavatott helyen jól tudják, hogy Rauch Pál báró nagyon erős kézzel fogja Horvátországot kormányozni s véget vet majd

annak a félszeg helyzetnek, hogy a Markov trgi báni palotában mindenki politizál.

Az új bán kinevezésével beállott fordulat ilyenformán nem jelent ugyan megoldást a horvát kérdésben, de valószínűleg megcsinálja az utat a megoldáshoz, ami minden esetre kívánatos volna.

Községi képviselőválasztások a megyében.

— január 8.

Torontálmegye központi járásában újabban a következő községekben volt képviselőválasztás az alábbi eredménynyel.

Németségk. Rendes tagok: Ling János Kocsisán János, id. Schneider János, Tábor Vilmos, Hermann József, Pfanner Péter, Pfanner Antal, Kornberger Leonárd, Tábor Jakab, Jozsi Miklós, Erdélyán Mojsze, Tábor Matyas. Póttagok: Burger Giga Ignya, Hoff Antal, Nugár János, Kották Henrik, Koncez József, Leing János, Koncez János, Kirch Ádám, Kriehke István, Steinbeck Antal, Kirch József, Schira Péter.

Klakk. Rendes tagok: Petry Ferenc, Alt-mayer Gáspár, Fundenberger Péter, Gross János, Groszmann Pál, Eck Ferenc, Totán Tódor, Gruits Simon. Póttagok: Jégi Miklós, Képp Pál, Wagner János, Schmidt József, Rossz János, Klecker Antal, Dorán Karoly.

Bégaszentgyörgy. Rendes tagok: Holeczer Kristóf, Lutsch József, Ignatov Mita, Meisner Keresztély, Bach Péter és Paul Miklós. Póttagok: Schönhar Páter, Guitenkunst Miklós, Markov Péter, Köller János és Granity Kuzman.

Románégcska. Rendes tagok: Gilezán Julián, Buczu Szima, Meics Váza, Nikolin Nikola, Urzuleszku János, Miok Treika, Gilezán Toma, Bugár Szima, Argreleán György, Gilezán Tamás, Magda Martin, Palanacsiki György, Dazedu Nikola, Kadarjan Jordán, Bugár Tódor, Buczu Gaoja, Mojsze Jozsim, Miok Péter, Mukusan György, Gilezán Toma. Póttagok: Bugár Giga, Kadarjan Lázár, Buczu Vazul, Meics Tódor, Csorogár Nika, Magda Jozsim, Csollák Péter, Miok Vaszilye, Bugár Melentie, Buczu Jozsim, Miok Jován, Magda Mitru, Bugár Florea, Karabás János, Gilezán Tódor, Szabu Péter, Magda Kozsala, Gilezán Treila, Bugár Szima, Miok Matyá.

Bótos. Rendes tagok: Prodanov Velyko, Gyuricity István, Nataros Mija, Nedekov Mita, Nikolity Pál, Szremats Péter, Niaty Zsiva, Mo-

A „TORONTÁL” tárcája.

A medaillon.

— Eset a társadalom mélyéből. —

Írta: Dr. Czirbusz Géza.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Színhely: Kicsi gerendás teteji szobácska a külváros végén. — Személyek: Irénke 15 éves munkásleány beteg. Anyja félig vak. — Anuska Irén barátója. Házmester. Orvos. — Idő: Január eleje.

Anya (tapogatózva belép, karján kosár): Volt itt az orvos?

Anna: Most ment el. Azt mondta, kétoldalu tüdőgyulladás van Irénkének. Egyformán meleg legyen a szoba. Valami porokat irt elő a láz ellen, meg tejet csak tejet, kell adni a betegnek.

Anya: Honnan vegyek én tejet? Literje 26 fillér. Végig házaltam az utcát. Nem adnak hitelbe. Tegnap eladtuk Irénke nyári ruháját. Kifizettem belőle a patikát, orvost...

Annus: Igaz, azt is mondta, vigyék a beteget a kórházba. Hideg szobában ápolás és gyógyszer nélkül elpusztul az! — így mondta. O meg kocsi pénz nélkül nem jöhet a város végére. Sok dolga van most. De azért ne busuljon néni. Én itt maradok Irénke betegágya mellett. Majd én rakom rá a hideg borogatásokat. Néni ugye lát. Fa, tej, citromos víz és gyógyszer lesz. Ót forintot kaptam fűbevalómért. Veszek rajta, ami kell. Ugy-e jó lesz?

Anya: Ádott jó lélek. Fizesse meg a jó Isten. Én nem bírom ezt neked Anuska meghálálni. Ha látnék, elmennék dolgozni avagy szőlői, de így senki sem veszi hasznomat. Kolduljak? Megtiltotta a hatóság. Azt mondták a fő-

kapitányságon van leányom, az tartson el. Hát el is tartott a gyöngye teremés, a jó gyermek. Már 5 órakor reggel rendbe hozta a szobánkat, darabka kenyéren eltengődött napestig a gyárban. Azért soha sem nyit panaszra sovány ajza. Csak oly halovány volt. Persze ritkán etünk mi főttet, mégis vidám volt szegényke! Szombaton mind haza hozta keresetét. Abból fizettük a házbért, kosztot. De most munkahiány miatt elbocsátották a gyárból. Semmink sincs. Azt mondta az igazgató, majd tavasszal. De addig hogy leszünk? ... hiszen az újvi házbérrel is tartozunk. A boltosnál kifizetetlen tej- és lisztszámánk van. Istenem, miért nem veszel el engem! Miért szenved ez az ártatlan miattam. Ha én nem volnék életben, nem kellene a gyereklányom az anyját tartania. Nagyon büntetesz Istenem! ...

A beteg (felnyitja szemét): Anyám ... (nehéz lélekzetvétellel sóhajt). — Mi van most, reggel vagy este? ...

Anya: Reggel, érdesem.

Annus (betakarja): Ne hányd le magadról a takarót. Néni, ha látná, mennyire lefogyott három nap alatt Irénke! Igaz, mindig hanykolódik, haját tépdési, kezével hadonáz. A nagy láz egészen fölemésztí szegénykét. (A beteghez): Mindjárt friss hidegvizes kendőt kötök a fejedre, Irén, attól lecsillapodol ...

A beteg: Anyám, voltál a direktornál? ...

Anya: Igen, édesem, azt mondta, majd tavasszal. Most ugy se mehetnél, nagyon beteg vagy (zokogva letérdel a beteg ágya mellé).

A beteg: Anyám, a nőgyelet (fulladozik).

Anya: Majd a hó közepére ígérték 4 koronát.

Házmester (belép pityókös ingerültséggel): No mi lesz a házbérrel? Két hete egy

garast se láttam. A kujtorgó mindentket, én fizessem maguk helyett? ... Mi? ...

Anya: Legyen irgalmas. Lásse, beteg a lánykám, nem kereshet ...

Házmester: Semmi közöm hozzá. Miért nem megy el maga szolgálni? Nem nagysága ...

Anya: Mert nem látok.

Házmester: Hát miért nem áll be a lánya szolgálatba?

Anya: Mert nem akar magamra hagyni. Öltözködni se tudok.

Házmester: Hát menjen el maga a szegényházba, a lánya meg Budapestre. Elég szép fruska!

Anna: Házmester ur, ne bánssa Irénkét. Itt az öt forint. Kitelik belőle a házbér a hónap végéig. Csak menjen, ne sértegesse e szerencsétleneket.

Házmester (mohón kap a pénz után): Hát magácska kicsoda? (szemtelenül vigyorogva), hogy öt forintja van. Kitől kapta?

Anna: Semmi gondja rá. Fogja a pénzét és menjen.

Házmester (dűnnög): Hát persze, hogy menek e bűdös szobából. (Az ajtóhól): De a fát ne lopják. Mert kuyahideg van. Nekem is kevés. Kutyateremtette (el).

Anya (szomorúan): Most min veszünk tejet, fát, Irénkének gyógyszert? ...

Annus: Tudja mit néni, elmegyek a dr. Harasztyért. Azt mondta Irén, mindig úgy megnézi, ha gyárba ment.

Anya: Haraszty? Kicsoda az, hol lakik?

Annus: A belvárosban. Azt mondják, igen nemeslelkű ur. Aztán igen híres, keresett orvos.

Anya: Az drága nekünk, miből fizetjük? Ide ki sem jó az ilyen finom ur.

mirov Miksa, Ubavits Zsiva, Gyurkin Velykó, Tornyanski Velykó, Erdélyán Lása, Szimin István, Dugyerin János, Velickov Pál, Ketin Irán, Csaboron Lyuba. Póttagok: Jovanov Aca, Nataros Velko, Vesztzy Avram, ifj. Nataros István, Gavrillov Péter, Prodanov Milenko, Piperki Lása, Tripity Gyóka, Terzits Maja, Marjanov Zsiva, Tornyán Szilvátár, Jancziku Mila, Kozlovacszy Branko, Piperky Száva.

Orlovát. Rendes tagok: Zsvkov Milos, Andrein Milos. Póttagok: Popadity Milufin, Stan-kov Iszak, Radonics Vojin, Csobanin Tosa.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7/8-tól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő este 7-től 8-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

1908. jan. 11. Izr. négyzet estélye.
1908. jan. 13. Köz. biz. ülés.
1908. febr. 1. Kulturstély.

— Személyi hir. Jankó Ágoston elispán hivatalos ügyekben utazott Nagybecskerekre.

— Püspöki körlevél. Németh József felszentelt püspök, apostoli kormányzó most kibocsátott XX. számú körlevelének kapcsán megemlékszik arról, hogy X. Pius pápa az idén üli aldozópapjának felszázados jubileumát. Felhívja a papságot, hogy a megünneplésre serényen készüljenek. A tulajdonképpeni körlevelében közli a pápa motuproprióját a bibliai bizottságról, kongregációról és miniszteri rendeleteket, több könyvet ajánl a személyi változásokat hoz tudtul.

— Hadkötelesek sorsuzása. A folyó évben sor alá kerülő nagybecskereki hadkötelesek sorsuzását most tartották meg a városházán Strasz Béla városi főjegyző elnöklésével. És pedig ki-sorsoltak 182 első korosztálybelit, 86 második korosztálybelit és 108 harmadik korosztálybeli hadkötelest.

— Ünnepeit főszolgabírák. Mint Nagyszentmiklósról jelentik, a járás lakossága a napokban lelkes óvációban részesítette Hadfy Károlyt, a járás népszerű főszolgabíróját abból az alkalomból, hogy a törvényhatóság öt újból megválasztotta. A járás 15 községéből összegyűlt ünneplők a községhez nagy tanácstermében gyűltek egybe és Telléry József, Meixensberger József, Simon-sich Béla és Stoicanescu Traján által alakított küldöttség bevezette a főbírókat a terembe, ahol szünni nem akaró éljennel fogadták. Az éljenzés lecsillapultával Peterdy Kálmán th. főszolgabíró tartalmas beszéddel üdvözölte a főbírókat. Hadfy Károly főszolgabíró meleg hangon mondott köszönetet a nem várt óvációért s egyben

biztosította a járás közönségét, hogy a mint a múltban, úgy a jövőben is minden erejével oda fog hatni, hogy a vezetésére bízott polgárságnak ügyeit, vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül becsületesen és igazságosan szolgálja, a nemzetiségek közötti egyetértést ápolni és fejleszteni leg-főbb feladatának tartotta és tartani fogja jövőben is.

Mint Magyarpadról írják, folyó hó 4-én a község képviselőtestülete lelkesen ünnepelte Horváth Zoltán nagykikindai járási főszolgabírót. Az újonnan megválasztott képviselőtestület megalakítása alkalmával Rázus József a képviselőtestület nevében, a beteljesedett s kielégített jól eső érzés tudatában, meleg szavakkal üdvözölte a járási főszolgabírót, hogy a vármegye bizalmából újra a járás élére állított s eredményes, tapintatos működésére Isten áldását kérte. Az ünnepelt főbíró szíves szavakkal köszönte meg az üdvözlést, a község fejlődését célzó működésére kérte a képviselőtestületet.

— A nagybecskereki tanoncotthon köréből. Az elmúlt vasárnap, folyó hó 5-én Perli Mihály felső kereskedelmi iskolai tanár tartott előadást a tanonc-otthonban. Az előadó tárgyat „A természet titkai” cím alatt a vegytan köréből merítette. Érdekes és tanulságos előadást, melyet a fiatalok fészült figyelemmel hallgatott végig. Kísérletek bemutatásával illusztrálta. Beszélt a vegytan fontosságáról és hasznáról és számos példával bebizonyította, hogy mily elkerülhetetlenül szükséges a vegytan az ipar és kereskedelemre nézve. Végül az inasok hivatásszeretetének fokozása céljából Franklin Benjaminget és Munkácsy Mihályt állította eléjük példakép azzal, hogy fiatal korukban azok is csak egyszerű iparos-inasok voltak és tehetségük fejlesztése, szorgalmuk és kitartásuk aran szereztek meg világ-hírüket és egyuttal a dicsőséget a kézimunka, az ipar emberei számára. Ezután Bányai Jakab igazgató az ifjúság nevében megköszönte Perli fáradságát, akit zajosan megéljenzettek.

— Nagybecskerek város egészsége. Nagybecskerek város főorvosa most terjesztette be jelentését a város egészségi állapotáról a múlt év december hónapjában. A jelentés statisztikai adatai ezek: Élve született 64 Elhalt összesen 70, köztük 7 idegen a kórházban. A halálokok a következők: gümőkór 4, vesztletett gyengeség 6, agyvérzés, gutaütés 2, szervi szivhaj 2, tüdőgyulladás 1, rosszindulatú alkaplet 5, vörheny 2, difteria 1, hasiagyagáz 1, járványos hurut 1, egyéb természetes halál 33. A jelentés azután a következőket mondja: A december havi egészségügyi kimutatás minden tekintetben kedvezőtlenebb a novemberihez viszonyítva. A születések száma csak 44, a halálozásoké pedig 59. Az általános megbetegedés magasabb, különösen a vörheny 44 esete rossz befolyással volt az általános egészségi viszonyra, a vörheny és utóbajai következtében 7 haláleset fordult elő. Tüdővészben 4 ember halt meg. Trachomás megvizsgáltott 32, betegnek találtott 4. Az országos betegápolási alap terhére 108 szegénysorsu beteg nyert orvosi ellátást. Rendőrorvosi-

lag 3 embert vizsgáltak meg. A városi menedék-házban december havában 50 munkaképtelen szegény tartózkodott. A megyei József-kórház betegforgalma következő volt: Felvételt 271, elbocsátott 218, meghalt 11 és pedig 4 hely-beli és 7 idegen. Helyen és időlt ragályos beteg-ségek lefolyása után 15 formalin és 22 gőz-fertőtlenítés volt. Az élelmiszerek piaca, a mézárások, szódavíz gyárak és ipartelepek megvizsgálása alkalmával talált állapotokról a városi rendőrkapitányságnak több ízben jelentés tétetett.

— Uj politikai hetilap. Zombolyán, Koch János szerkesztésében megjelenő „Zombolyai Zeitung” című német hetilap, mely eddig tisztán társadalmi érdekeket szolgált, mult vasárnaptól kezdve mint politikai hetilap jelenik meg. A lap a 67-es alkotmánypárt hívének vallja magát, de emellett fenntartja magának a szabad véleménynyilvánítást és önálló kritikagyakorlást minden párttal szemben.

— Községi tisztújítások. Törökbecsén a napokban tartották meg dr. Csávósy Ignác elnöklése alatt a községi tisztújításokat. Birónak Schreiber Antalt, albirónak Viatov Bozsót, pénztárnoknak Kiszeliessy Lázárt, közgyámnak Milita Pétert, esküdtöknek pedig Czerkvenyakov Kosztát, Sebity Vladat, Szűcs Mihályt és Czugi Józsefet választották meg.

Ugyancsak a napokban volt a tisztújítás Nagyözön. Itt megválasztott: I. biróvá: ifj. Kohlen Vilmos. II. biróvá: Dána Jakab. Esküdtökhöz: Parizon Miklós, Hamán Miklós, Schreiber Miklós és Schady Miklós. Pénztárnokká: Kelsch Domonkos. Közgyámmá: Schreiber Miklós. A pénztárnok és közgyám tiszti állásáról irásbelileg lemondottak s így ezekre az állásokra új választás lesz.

Magyarpadán január 4-ikén volt a községi tisztújítás, amikor Tóth Mátyást I. birónak, Virag Józsefet II. birónak s Bóka Ferencet pénztárnoknak választották meg.

— Gyorsiró tanfolyam. Mint egy ízben már említettük, Perli Mihály okleveles gyorsiró-tanár folyó hó 15-én a helybeli polgári iskola egyik tantermében gyorsiró tanfolyamot nyit. A tanfolyam 3, esetleg 4 hónapig fog tartani hetenként 2 órával. Miután Perli a legjobb módszert követi, másrészt pedig tanítása is a legkifinomultabb, így a csekély tandíj folytán is bárki hozzájuthat ahhoz, hogy ezt a manapság oly szükséges és fontos tárgyat a legkönnyebben elsajátíthassa. A tanfolyamra eddig már 10-en irakoztak be; egyb-ként jelentkezni és érdeklődni lehet iránta Perli Mihály tanárnál délelőttönként a helybeli felső kereskedelmi iskolában.

— Temesvári újságírók gyűlése. A Temesvári Újságírók szombat este tartotta idei évi közgyűlést, Dévay Ferenc elnöklése alatt, a Trónörökös-szálló egyik földszinti termében. A Kácsér Romulusz titkár által előterjesztett évi jelentésből kiténik, hogy a kör az elmúlt évben közel négyszáz koronát fordított beteg és megszorult kártársak segélyezésére. Az új tisztikart egyhangú választással így alakították meg: elnök Dévay Ferenc, alelnök Krauszhaar Károly, titkár Kácsér Romulusz, pénztáros Lendvai Miklós, ügyész Láng Béla dr., háznagy Ozsike Andor. A kör elhatározta, hogy a farsang folyamán — első rangú fővárosi művészek és művésznők közreműködésével — táncvigalommal egybekötött művészestélyt rendez a vigadó nagytermében. A tiszta jövedelmet a segélyalap gyarapítására fordítják.

— Mélykutatunk. Városunk 5-ik ártézi szivattyus kutja a napokban készült el s a vállalkozó cég Seidl Gyula verseci gépgyáros, aki ártézi kutifurásokban speciálta, géppel és furótornyával elhagyni készült városunkat. Munkáját, melyet elég gyorsan és kiváló szakértelemmel végezett, teljes siker koronázta, mind az öt kut ugyanis teljesen jól működik. Ez az 5. kut a 3-ik vízvezető rétegből szolgáltatja vizét, amely 122 méter körüli mélységben találtott. Minden kut el van látva egy Seidl rendszerű „Millénium szivattyúval”, amely nemcsak díszes formája, hanem célszerű szerkezete és tartóssága által is kiválik és nálunk már régebbi időn át kipróbáltott és igen jónak találtott. Seidl Gyula cég most városunkban összesen 15 nyilvános helyen furt ártézi kutat. Közülök 10-et ezelőtt kilenc évvel, melyek azonban a második rétegre furattak, amely 80 méter körül találtott. Miután azonban már az első újabb kutnál találtott 3-ik rétegre víze vegyelemzés útján sokkal jobbnak bizonyult, mint a második rétegre, azért igen dicsőre méltó városatyáinknak ama határozata, hogy mind az új kutat a 3-ik rétegre furattak. Hogy mily kiszámíthatatlan haszonnal jár a jó egészséges ivóvíz nemcsak az egyes ember, hanem a város összes lakóinak egészségére, nem is becsülhető meg eléggé. A legújabb sikerült kísérletek talán arra is bírják a várost, próbát tétet egyik

Annus (az ablakra mutat): Nézze, épp ott áll meg a kocsija. Behívom néni, istenugys behívom. Bevonzolom, ha nem akarna jönni (el)

Orvos (belép): No ne türelmetlenkedjék kisánynom. Megnézzük a beteget. Ne sirjon, majd segítünk rajta. De nyissák ki az ablakot! Rettenetes fűledt szag van itt, meg nem is látok. Ah, ott a beteg! Talán lánytestvérkéje?

Annus: Nem, barátném. Irénke barátném. Orvos: Nini a kis buzavirág szemű halovány, gyári munkálányka. Ejnye, ejnye, hát beteg a pici? Ütessék fel csak az ágyban, hadd kopogtassam. (Magában.) Egy medaillon a nyakán! ... (Fenn) Asszonyoság, leánya igen beteg. Élete hajszálon függ. Jó, hogy hittak, különben holnap estig mindennek vége. De mondja, honnan kapta a beteg ezt a medaillont?

Anyá: Én adtam neki oda (befödi arcát)

Orvos: Hát ön kitől kapta?

Anyá (megrémlve): ... Nem mondhatom.

Orvos: Nézzen csak a szemem közé!

Anyá: Nem látok, nagyragos ur! Annuska, menj csak ki egy percre... A hangja ismerős. De beszélhetek a beteg előtt? ...

Orvos (a betegre pillantva): Bátran! Megint kitört rajta a láz. Az úgy sem figyelhet ide. Szóljon hát, csak szaporán.

Anyá: Ezelőtt 15 évvel, vízkereztkor adta ide nekem egy fiatal egyetemi hallgató. Bocssáma meg nagyragos ur a bűnömöt. Szerettem ezt a fiatal embert. De hát mit vehettem meg rajta, kit én tartottam kózztal, tandíjjal, én szegény cseléd. Elvenni úgy sem vehetett volna el, hát elmentem kis gyermekemmel más városba szolgálni. Akkor adta át sirva az én Gyulám ezt a medaillont. Én meg Irénkének adtam oda. Joga

van hozzá. Azután varrással, csiptekötéssel neveltem föl a lánykamat. Levezekeltem ugyan könnyelműségemet sok-sok szünetedéssel, ki-mondhatatlan nélkülözésekkel. A sok éjjeli munka tökregette a szememet. Nem látom a lányomat, csak gondolom, olyan szép, mint én, mikor Gyula meglátott. Nem látom a nagyragos urat s csak érzem a hangjából, hogy nemesszívű (kese után nyul). Oh legyen könyörtelen hozzánk. Mentse meg a gyermekemet, nagyragos ur; adja ide kezét, hadd csókoljam, aztassam halás körveim-mel, hogy ide fáradt a nyomorultakhoz, kiket az Isten is elhagyott. Bocssáma meg az anya bűnét. Ne lakoljon e szegény gyermek anyja fiatalos tévedéséért, ne törjön le miattam e gyöngye virágszál, ne legyen Irénke az engesztelő áldozat (sir).

Orvos: Ne sirjon. Asszonyoság! Megment-jük a lányunkat... mert én vagyok az a Gyula, Horst Gyula, a szegény diák, csak hogy most dr. Haraszty a nevem. 15 esztendeje nem hallottam a hírüket, nem tudtam hová lettek? Jöjjen csak (kezénél fogva vezeti a beteghez), nézzük meg a medaillonban, hogy festettem 15 év előtt? (Ki-nyitja a medaillont) Csakugyan én vagyok. (A beteg felpillant.)

Anyá: Irénke, édes lányom, nézz csak föl: atyád.

A beteg (fölpillant, lázasan csillogó szem-mel, bágyadtan mosolyogva): Atyám, oh Istenem, az én apám?

Orvos (felülteti a beteget, ki boldogságtól átszellemült arcát az orvos keblére hajtja): Igen, pihegő kis galambom: atyád, a megmentőd.

Annus (betoppan): Mehetek már gyógy-szerért?

mélyebb fekvő helyen egy szabadon kifolyó ártézi kutnak furásával. Értesülésünk szerint van is erre nézve városunknál egy ajánlat szabadon kifolyó ártézi vizre, amelyet jelenlegi vállalkozónk azelőtt 3 évvel terjesztett elő. Hátha felszólítanánk újból, hogy ujonnan szerzett ismeretei és tapasztalatai alapján nyújtsa be ajánlatát egy szabadon kifolyó ártézi kut furására?

Villamvilágítás a községekben. Óbecse község felhívta Bácsföldvár, Péterréve, Aracs és Törökbecse községeit, hogy csatlakozzanak az óbecsei villamos központhoz. Igenlő válasz csak Bácsföldvár községől érkezett be, a másik három község marad a régi világítás mellett.

Egy temesvári takarékpénztár veszteségei. A Temesvár—Józsefvárosi Takarékpénztár valóságos helyzetbe jutott. Az intézetnek másfél millió korona betétet mondtak fel s ezenkívül több fizetésképtelenségnél is veszteséget szenvedett. A takarékpénztár a kormányhoz és a budapesti bankokhoz fordult s a fővárosi intézetek vállalkoztak is az intézet szanálására. A 400 000 koronát kitevő airtókért lebélyezték és 600 000 korona összegben új részvényeket bocsátanak ki, amelyeknek nagyobb részét a fővárosi intézetek jegyzik. Az eddigi visszleszámitolási hitelt biztosították a takarékpénztárnak.

Lopás Tallián Bélánál. Mint Törökkanizsíról jelentik, Tallián Béla v. b. t. t. uradalman a hét folyamán ismeretlen tettesek feltörték a dohánypajzát, s abból nagyobb mennyiségű dohányt elvittek. A tetteseket nyomozza a csendőrség.

Óngyilkos gyógyszerészege. Mint Nagy-kikindáról írják, rettentő módon vált meg az élettől Fischer Miksa, Iváckovits Milán ottani gyógyszerész 17 esztendőes gyakornoka. A szép reményekre jogosító fiatal ember abbeli félelmében, hogy pályáján nem fog boldogulni s a vizsgát sem fogja letenni, a napokban este 9 óra tájban, míg főnöke és Alexandrevits segéd távol volt, kifeszítette a főkötőt, amelyben a mérgezőszekrényhez szolgáló kulcs hevert és ezzel a mérgezőszekrényt kinyitván, 5 gramm strichnint vett be. A borzasztó mérég rögtön megtette hatását. Mikor Alexandrovits 9 óra után hazatért, az ajtót belülről zárva találta s Fischert hörögni hallotta. Rögtön a rendőrségre és orvosért küldött s néhány perc múlva meg is jelent Vlachovits János rendőralkapitány és dr. Szimits Pál városi főorvos, akik a szobába hatoltak, de az óngyilkoson már nem segíthettek. A szerencsétlen fiatal ember, ki utolsó percéig teljesen eszméletnél volt és tettének okait is elmondotta, rettentő kínok között tíz óra tájban meghalt.

Törvényszék.

Az ideai esküdtek.

— január 8.

A nagybecskereki kir. törvényszéknél, mint esküdtbírósnál most sorsolták ki az ideai esküdtteket Zsiross Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök elnöklése alatt:

Ez alkalommal rendes esküdtteknek kisorsolták: Garai Izsgabonabizományos Törökbecse, Bauer György kereskedő Beodra, Baumann János földbirtokos Jánosföld, Bach János kisbirtokos Jánosföld, Fejes Sándor földmives Torda, Csuresin Jászfa földmives Szerbittebe, Ditrich Antal kereskedő Ótelek, Knobloch Tivadar mészáros Törökbecse, Krausz Samu kereskedő Kumán, Jámor Mihály kisbirtokos Magyarittebe, Krevráth Nándor kereskedő Törökbecse, ifj. Kurunczy János földmives Aracs, Ney Mór terménykereskedő Beodra, Pálkás Mihály földmives Aracs, Milosev Mihály ügyvédi írnok Aracs, Fabián József földmives Aracs, Horváth János (Csongádi) földmives Aracs, Szili Péter földmives Magyarzentmárton, Zsolnay Tamás szűcs Aracs, Tubri Antal földmives Magyarzentmárton, Theodorovics Dusan takarékpénztári igazgató Melence, Miliváncsev Gyura kereskedő Aracs, Pavlovits Tivadar kereskedő Szerbittebe, Petsch Sándor kisbirtokos Magyarittebe, Nagy Pál kisbirtokos Törökbecse, Kohn Lipót földbirtokos Tarras, Lallier János uradalmi tisztartó Ivánka, Milováncsev Vécza kereskedő Aracs, Polák Izidor szatócs Törökbecse, Szvitser Ignác szatócs Beodra.

Pótlésküldtek a következő nagybecskereki lakosok: Armbuszter József kereskedő, Deutsch Gyula gabona-ügynök, Schenk Hermann kereskedő, Freund Lajos kereskedő, Popovits Pálnyug. tanító, dr. Obadeanu Pál ügyvéd, Nagyvinzky Szvetozár borbély, Mencer Lipót nyug. m. főpénztárnok, Engelsmann Lajos gabonabizományos, Schneebacher Lajos mészáros.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

Köhögést és meghűlést

Az Emulsió a legértékesebb a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — körjék figyelembe venni.

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Kapható a gyógyszerárakban.

a-7.5

TAVIRATOK.

Az új horvát bán.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauch Pál báró bán ki nevezését ma írta alá a király s a ki nevezési okirat holnap fog megjelenni a hivatalos lapban. Ugyancsak holnap délelőtt 10 órakor teszi le az esküt az új bán a király kezeibe. Az eskütételre ma délután utazott el Budapestről Rauch báró s vele együtt utaznak Wekerle Sándor miniszterelnök, Günther Antal igazságügyminiszter, akik jelen lesznek az eskütélelen.

Rakodczay fölmentése.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rakodczay Sándor horvát bán fölmentése holnap fog megjelenni a hivatalos lapban megleghangu királyi kézirat kíséretében. Rakodczay továbbra is megmarad államszolgálatban, amennyiben ki fogják nevezni a zágrábi hétszemélyes tábla elnökévé.

A költségvetés.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, amelyen a belügyi tárca költségvetését tárgyalta. A bizottság a költségvetést letárgyalta és elfogadta. Ugyiszintén elfogadta a költségvetésről szóló általános jelentést is.

A képviselőház munkarendje.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház most megnyitó ülésén elsősorban az adóreformról szóló javaslatot, utána pedig az ujoncjavaslatot fogják tárgyalni. Azután kerül csak sorra az 1908. évi költségvetés, a melynek vitáját, mint politikai körökben beszélnek, a kormány nem kívánja korlátozni s így minden pártból sokan fognak fölszólalni.

Az óbudai mandátum

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros III-ik kerületének, Óbuda választóinak egy része most föl fogja kínálni az óbudai mandátumot Daniel Ernő báró volt kereskedelmi miniszternek, akit alkotmánypárti programmal jelölnének.

A budapesti mészáros-sztrájk

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi mészáros-sztrájk még egyre tart s eddig semmi közeledés nem történt a munkások és a mesterek között. Eddig a munkások 40%-a sztrájkol, de számuk egyre növekszik. A mészárosmesterek már sietnek kiharcolni a sztrájkot, amennyiben a hus árát 50—60 fillérrel fölemelték. A fővárosban nagy a fölháborodás a mészárosmesterek ellen.

Gennarit fölmentették.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti büntető törvényszék tegnap este fejezte be a csalással vádolt szellemidéző, Gennari vivómester pörét. Miután az ügyész

a vádat elejtette, a törvényszék Gennarit fölmentette.

Halál a tárgyalóteremben.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kecskemétről jelentik, Kálmán Péter törvényszéki bíró ma tárgyalás közben hirtelen rosszul lett s mielőtt segíthettek volna rajta, a tárgyalóteremben meghalt. Szívizéhihűdés ölte meg.

A Széchenyi—Vanderbilt-nász.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sűrűgönyzik, a Széchenyi—Vanderbilt pár esküvője a végleges megállapodások szerint január 28-ikán lesz s Széchenyi gróf hozzátartozói már el is utaztak Amerikába.

Hajósok sztrájkmozgalma Fiumében.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből jelentik, a magyar-horvát hajóstársaság alkalmazottai sztrájkra készülnek, mert a társaság a már decemberben megígért fizetésfölemelést nem adta meg. A magyar-horvát társaság alkalmazottainak mozgalma-hoz hir szerint csatlakozni fognak a többi hajóalkalmazottak is, úgy, hogy általános hajósztrájk várható.

Rablótámadás.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Késmárkról sűrűgönyzik, a mai reggeli órákban egy Müller Dávid nevű ember megjelent a Grünféle trafikban s megtámadva ott Grün egyedül levő fiatal lányát, a trafikot ki akarta rabolni. A rabló a leányt leütötte s éppen hozzá akart fogni a rablásához, mikor megzavarták. Erre elmentekül, de vízbe vették. Hosszas hajszá keletkezett a rabló után s mikor ez látta, hogy már nem menekülhet, revolvert rántott s agyonlőtte magát.

Gyilkos anya.

Budapest, január 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Geréb Mariska szobaleány szolgálati helyén, Andrássy ut 4. szám alatt ujszülött csecsemőjét megölte, úgy hogy a kicsike nyakára lépett s ez megfuladt. A lelketlen anyát elfogták.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	25.22
Buza októberre 1908.)	22.34
Rozs (áprilisra 1908.)	20.68
Rozs októberre 1908.)	18.18
Zab (áprilisra 1908.)	16.40
Tengeri (májusra 1908.)	14.28

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1907 október hó 1-től.

É r k e z i k:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módesről: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
Cséstelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29

I n d u l:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 48
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 25 p.
Módesre: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.
Cséstelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módesről—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módesig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

12192/1907. tkvi sz.

55-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvsz., mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Stumpf Jakab, mint kiskoru Stumpf Katalin gyámja végrehajthatónak Weisz Miklós temesvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 190. kor. tökékövetelés s jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvsz. területén lévő Katalinfalva községi 49. sz. tjkvben A. + 3. sor 254/211. hrsz. alatt foglalt 921 négyszögöl területű szántót az 1881: LX. t.-c. 156. §-a alapján egészben, vagyis a végrehajtáson kívül álló ismeretlen tartózkodású Weisz János, Weisz Anna és kiskoru Weisz Borbála jutaléka is 224 korona, az ugyanott A. + 12 sor 64-65/b. hrsz. a. felvett 641 négyszögöl beltelek a rajta épült 38/b. öisz házzal együtt az 1881: LX. t.-c. 156. §-a alapján egészben, vagyis a végrehajtáson kívül álló ismeretlen tartózkodású Weisz János, Weisz Anna és kiskoru Weisz Borbála jutaléka is 614 kor. kikiáltási árban 1908. évi márc. hó 6-ik (hat) napjának d. e. 10 órájkor Katalinfaiva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 22 kor. 40 fillért és 61 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1907. évi december hó 27. napján.

Rektorisz,
kir. törvszéki bír.

16/1908. kig. sz.

Perlasz község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Perlasz községe mintegy 20 utcai átjáró és ahhoz szükséges tégláatereszkek készítését határozta el. Ezen munkálatok kivételére a szóbeli árlejtés 1908. január hó 15-én d. e. 9 órára Perlasz község jegyzői irodájában ezennel kihirdettefik.

Feltételek a jegyzői irodában megtudhatók. Bánatpénzül a vállalati összeg 6%-a az árlejtéskor leteendő.

Perlasz, 1908. évi január hó 3.

Vuchetich,
jegyző.

47-2.2

Varga,
bíró.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.**Mérlegképes könyvelő,**

magyar, német levelező, elsörendü irodai erő ajánlkozik **fél napi, vagy esti foglalkozásra.** Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szives megkeresések „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.3

Teljesen elkülönített butorozott**garçonlakás**

villanyvilágítással kiadó.

Deák Ferenc-utca 7.

27-x.2

11/1908. sz.

45-3.3

Árverési hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy Partos község urbéreseinek

vadászati joga

(1202 kat. hold területén) f. évi január hó 15-én d. e. 9 órákor Partos községhezánál 6 (hat) egymasutáni évekre a legtöbbet ígérőnek bérbe adadni fog.

Kikiáltási ár évi 160 korona; bánatpénz a kikiáltási ár 25%-a, amely az árverés előtt a községi előljáróság kezeibe leteendő.

Egyeb feltételek a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Partos, 1908. évi január hó 1.

Községelőljáróság.

Vizslák.

Szép kölyök vizslák (apjuk Pointer és ó-német keresztezés, anyjuk tiszta német vizsla)

eladók

Fleischer Eleméernél

Csebzán, posta Csákova.

Meghívó.**A párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság**

1908. évi január hó 26-án délelőtt 10 órákor tartja saját helyiségében

XXV. rendes közgyűlését,

melyre a t. e. részvényesek ezennel meghívotnak.

NAPIREND:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. A 2 közgyűlési jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
3. A mérleg, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek felolvasása és a felmentvény megadása.
4. A nyereség felosztása.
5. Egy póttag megválasztása 4 évre.
6. Indítványok.

57-1.1

Jegyzet. 19. §. Közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe iratott, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt átvételi elismervény mellett a társaság pénztáránál leteszi.

A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségeiben megtekinthetők s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Párdány, 1908. évi január hó 7-én.

Az igazgatóság.

SÜRGÖNYÉRTESÍTÉS NAGYBECSKEREKRŐL.

Alólirott cég a mélyen tisztelt zeneértők figyelmét felhívni bátorodik legújabb stilű zongora-(hangszer-) termére, mely Nagybecskereken a Temesvári-utcában a Buza-tér sarkán rendeztetett be.

Gazdag hangszerkészlet zongorákból, pianókból, harmoniumokból, pianokba beépített phonolákból és a többiből.

Valamennyi hangszer a világ legjobb gyáraiból került ki, melyek mindegyikének hibátlanságáért és jószágáért 10 évig jótállók. A fizetési feltételek megegyezés tárgyat képezik.

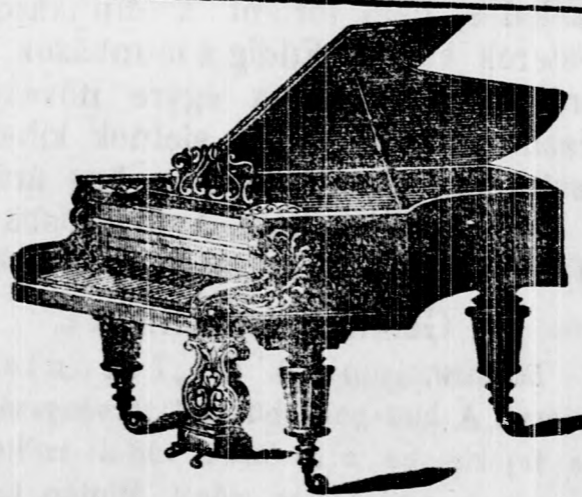
Nagy választék. Legolcsóbb kölcsöndíj. Részletfizetés. Hangolások és javítások a leggondosabban és legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek.

Midőn a mélyen tisztelt közönség eddigi bizalmáért köszönet mondok, biztosítom egyuttal, hogy a további megbízásoknak, ugyszintén a zongorák becsérlésénél és hangolásánál is a legnagyobb lelkiismeretességgel fogok eljárni, hogy mélyen tisztelt vevőimnek teljes elismerését kiérdemeljem.

Előre is köszönetet mondva, vagyok kiváló tisztelettel

Terscheck és Társa
zongora-hangoló.

21-53.4

Rámpás

Dr. Brájier Lajos szőlőjéből

Literje 36 krajcár.

Literje 36 krajcár.

kapható Zápolya-utca 1. a házmesternél.

REPCZEOLAJAT ÉS REPCZEBOGÁCSOT

tartok raktáron eladásra. Szives megkeresések

Weszin Szima

olajgyáros, Szerbittebe

intézendők. 51-3.2

Bérbe adom 1908. évi május hó 1-től házamat,

mely egy lakásból áll, 5 szoba, villamos világítás bevezetve, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és faskamara. Parkirozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint 20 méter hosszú kucorikakotárka.

Bővebb felvilágosítást ad:

özv. **KRSZTICS JOHANNA**,
a mellette levő házban, vagy levélileg alólirott

38-x.2

Krsztics János
ügyvéd, **Módoson**.

36051/1907. sz.

Torontálmegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán megüresedett pancsovai tvh. utmesteri állásra ezennel nyilvános pályázatot hirdetek.

Az állás (III. o. tvh. utmester) javadalmazása évi 720 kor. fizetés, 120 kor. lakbér, az általa kezelt kiépített tvh. utmunkákért kilométerenként 11 kor. 50 fillér, a kiépítetlenekért 5 korona 10 fillér uti-átalány és 24 kor. irodai átalány és 20 kor. szertárbér. Megjegyeztetik, hogy a ki-nevezett tvh. utmester tagja a megyei tisztii nyugdíjintézetnek, szolgálati idejéhez képest később 1000 kor.-val javadalmazott II-od osztályu, illetve 1200 kor.-val javadalmazott I o. tvh. utmesterré lép elő. Az uti-átalány pedig az általa kezelt uthossz szerint változik s a tvhi utak fokozatos kiépítésével emelkedik.

Az állás elnyeréséért csak oly igazolványos altisztek pályázhatnak, kik az ujonnan szervezett utmesteri iskolát elvégezték és erről képesítési bizonyítványt kaptak.

Fölhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket Torontálmegye főispánjához címezve legkésőbb 1908. évi január hó 30-áig hozzám okvetlenül nyujtsák be.

Nagybecskerek, 1908. évi január 2.

46-2.2

Jankó,
alispán.

Eredeti
chinai- és orosz
teák.

Legalkalmasabb ajándékok,

Legfinomabb
magyar- és
francia
cognac.

továbbá mindennemű drogua-árak, gyógyfűvek, kötszerek, gummiárak, különlegességek, bel- és külföldi illatszerek, szappanok, pipere-, házi- és gazdasági cikkek, gyógyborok stb. stb.
40-6.5 a legjobb minőségben

Látszerek, optikai és fényképészeti cikkek kaphatók

MELKUHN DEZSŐ

DROGUERIÁBAN, NAGYBECSKEREK.

TELEFONSZÁM 95. TELEFONSZÁM 95.

Valódi
jamaicai rum

Mindenféle
likőr- és rum-
essenciák

Nyomdász-tanuló

jó családból

azonnal felvétetik.

Szeged-nagykikinda-nagybecskerek egyesült h. é. vasut.

Érvényes: 1907. évi október hó 1-étől.

Oda							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza						
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorkeosi menetek			146.							Motorkeosi menetek			V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.
4702	4704	4706	4714	4708	4710	4716	4707	4709	4715	4713	4705	4703	4701	4711	4705	4703	4701			
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III. osztály			II-III. osztály							II-III. osztály			I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
645	1010	940	225	830	—	—	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	—	—	115	—	630	715			
1045	1230	1128	422	—	500	1204	ind.	Kecskemét (136)	—	—	—	—	1121	—	435	821	406			
1045	1230	1148	451	—	555	1248	érk.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	—	1054	—	420	717	322			
1222	—	1115	559	—	820	—	érk.	Szeged-Rókus (145)	—	256	627	—	1080	—	345	242	—			
155	1251	—	332	510	940	604	ind.	Szeged (136 145)	714	1247	549	915	—	255	1232	—				
158	1256	—	337	515	945	608	ind.	Uj-Szeged	710	1242	544	911	—	251	1228	—				
206	103	—	344	523	1000	616	érk.	Szöreg (136)	700	1214	535	901	—	243	1220	—				
213	105	—	347	524	1006	617	ind.	Szöreg	659	1233	532	854	—	241	1219	—				
218	114	—	357	532	1012	624	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	652	1225	525	845	—	233	1211	—				
227	119	—	403	537	1019	629	↑	*Vedresháza 3. sz. őrház (f. m. h.)	646	1220	520	836	—	228	1205	—				
234	127	—	412	545	1028	636	↑	*Gyála	639	1214	513	829	—	221	1157	—				
243	135	—	425	552	1044	643	↑	Szerb-Keresztur	632	1208	507	820	—	213	1149	—				
258	145	—	436	602	1057	653	↑	*Kupuszina (r. h.)	621	1158	456	808	—	203	1138	—				
312	202	—	501	619	1105	710	↑	Törökkanizsa	612	1150	447	759	—	155	1130	—				
321	216	—	518	634	—	724	↑	Szanád	550	1129	425	733	—	132	1110	—				
322	225	—	544	644	—	734	↑	Csóka	540	1120	416	721	—	121	1059	—				
335	238	—	600	657	—	751	↑	Csóka	539	—	415	711	—	120	1057	—				
349	252	—	624	711	—	807	↑	Tisza-Szt.-Miklós	527	—	403	657	—	107	1044	—				
403	306	—	640	725	—	822	↑	Pádé	512	—	348	639	—	1252	1029	—				
415	319	—	700	737	—	834	↑	*Esztermajor	457	—	333	616	—	1236	1013	—				
425	329	—	711	747	—	844	↑	Bocsár	446	—	321	602	—	1225	1001	—				
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Karlova	435	—	308	549	—	1213	949	—				
v.v. 4712	—	—	—	—	—	—	érk.	Nagykikinda (147)	350	—	280	350	—	—	1110	4711	—			
610	409	—	1021	850	—	554	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	841	109	1081	—				
350	220	712	—	657	—	—	↑	Karlova (147)	—	—	253	—	754	1158	923	—				
444	344	757	—	755	—	—	↑	Beodra	—	—	245	—	745	1149	913	—				
455	354	807	—	804	—	—	↑	*Vincevár	—	—	236	—	735	1139	901	—				
505	404	817	—	812	—	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	215	—	715	1119	835	—				
550	425	840	—	843	—	—	↑	Kumán	—	—	148	—	657	1101	754	—				
610	443	858	—	901	—	—	↑	Melencze	—	—	134	—	643	1047	736	—				
639	502	917	—	916	—	—	↑	Elemér	—	—	116	—	622	1026	708	—				
701	518	933	—	932	—	—	↑	Nagybecskerek	—	—	100	—	607	1010	646	—				
718	533	948	—	947	—	—	↑	Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—				
1209	1041	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	810	—	125				
—	—	—	—	—	—	—	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

Oda							Nagykikinda—Karlova.							Vissza				
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	147.							Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
4812	4808	4802	4804	4806	4810	—	4801	4803	4805	4807	4809	4811	4801	4803	4805	4807	4811	
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.							I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
645	1010	—	940	225	830	—	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	—	—	—	—	—	715	
754	—	445	985	122	355	—	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	—	—	—	—	812	—	115710	680	—	
351	700	1100	230	713	428	—	ind.	Nagykikinda (136)	610	—	841	109	825	409	1031	—		
414	722	1120	250	733	448	—	ind.	*Váalom	544	—	821	1243	805	349	1008	—		
430	737	1134	304	747	502	—	érk.	Karlova (146)	525	—	806	1225	750	334	953	—		

Hirdetmény.

A „Módosítakarékpénztár“ XXXII. évi rendes közgyűlését

folyó évi február hó 9-én d. e. 11 órakor Módoson saját helyiségében fogja megtartani,

melyre a t. c. részvényesek személyesen megjelenni, vagy az alapszabályok 16. §-a értelmében törvényes képviselőik vagy meghatalmazott részvényesek által magukat képviseltetni tisztelettel felkéretnek oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlés azon részvényesekből alakul, akik egy vagy több részvény tulajdonosai, mint olyanok legalább 14 nappal a közgyűlés egybejövétele előtt a társaság részvénykönyvébe be voltak írva s részvényeiket szelvényestől legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intéztnél letéteményezték.

N A P I R E N D:

1. A jegyzőkönyvvezető kijelölése és két hitelesítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, valamint a múlt évi zárszámadás előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadására.

4. Határozathozatal a tiszta nyereség hova fordítása iránt.
5. Netáni indítványok.

Kelt Módoson, 1908. január hó 4-én.

Csávossy Béla, elnök.

VAGYON.

Mérleg-számla 1907. december 31.

TEHER.

Pénzkészlet — — — — —	12642	06	Részvénytőke — — — — —	160000	—
Értékpapírok (kimutatás szerint) — — — — —	8615	—	Tartalékalap — — — — —	70000	—
Váltótárca — — — — —	1276731	76	Esetleges veszteségek fedezésére szolgáló tartalékalap — — — — —	8000	—
Kölcsönök kötvényekre:			Szegény menedékház-alap — — — — —	4427	14
Törlesztéses kölcsönök — 145261·57			Rupöc József-alap — — — — —	800	—
Kamatkozó — 77069·89	222331	46	Betétek — — — — —	522793	04
Előlegek értékpapírokra — — — — —	8810	—	Visszleszámitolás — — — — —	576198	80
Intézeti ház — — — — —	32000	—	Engedményezett jelzálogkölcsönök — — — — —	205899	12
Ingatlanok — — — — —	18000	—	Egy pénzügyintézetnél — — — — —	173	83
Leltár — — — — —	1000	—	Átmeneti kamatok — — — — —	20288	64
Giró-számla az osztrák-magyar banknál — — — — —	1017	55	Betétkamatadó előírás — — — — —	1031	46
Követelések pénzügyintézeteknél — — — — —	2081	26	Tiszta nyereség — — — — —	20217	57
Hátralékos kamat kötvénykölcsönök után — — — — —	717	24			
Átmeneti kamatok — — — — —	5883	27			
	1589829	60		1589829	60

TARTOZIK.

Veszteség- és nyereség-számla 1907. december 31.

KÖVETEL.

Betéti kamatok — — — — —	20051	77	Nyeremény előírás az 1906-iki évről — — — — —	1946	26
Visszleszámitolási kamat — — — — —	30619	45			
Egyéb kamatok — — — — —	3	54	Kamatok:		
Adók — — — — —	2878	82	Váltók után — — — — —	86194	56
Betéti kamatadó — — — — —	2005	19	Kötvénykölcsönök után — — — — —	2428	89
Illetékek és bélyegek — — — — —	173	94	Lombard előlegek után — — — — —	678	30
Jótevény célokra — — — — —	436	60	Folyó számlák után — — — — —	11	16
Tiszti fizetések, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság rendes fizetése — — — — —	13680	—	Jutalékok, részvényátíratási díjak — — — — —	471	80
Lakber, posta- és hirdetési díj, telefon, könyvek, nyomtatványok, világítás, fűtés, irodaszerek és kezelési költségek — — — — —	4559	91	Ingatlanok jövedelme — — — — —	4521	96
Vegyés költségek — — — — —	18	38			
Háztartozási költség — — — — —	242	76			
Leírások:					
Intézeti ház utáni leírás — — — — —	1000	—			
Leírás a leltárból — — — — —	200	—			
Értékpapírok utáni árfolyam különbözet — — — — —	165	—			
Tiszta nyereség — — — — —	20217	57			
	96252	93		96252	93

Kelt Módoson, 1907. évi december hó 31-én.

Csávossy Béla, elnök.

A könyvvezetőségért: Butsek József, főkönyvelő.

Deutsch Lipót, pénztárnok.

Zsiros József, ig. tag.

Fendler Károly, vezérigazgató.

Deutsch Hermann, ig. tag.

Ezen vagyon-kimutatás, veszteség- és nyereség-számla a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván és az értékek leltározása után azokkal mindenben megegyezőnek találtott. — Kelt Módoson, 1908. január hó 2-án.

A felügyelő-bizottság:

49-1.1

Höfer József, biz. tag.

Dr. Gyertyánffy Jenő, elnök.

Becker Péter, biz. tag.

Tisztelt közgyűlés!

A tisztelettel alulírott felügyelő-bizottságnak van szerencséje ezennel jelenteni, hogy a társaság igazgatósága által az 1907-iki üzletéről bemutatott mérleget megvizsgálván és annak minden egyes tételét a társasági számadásokat tartalmazó szabályszerűen vezetett és lezárt fő- és segéd-könyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és szabályszerűen készültnek találta.

A felügyelő-bizottság az igazgatóság összes indítványához hozzájárul és az alapszabályok értelmében ezennel az 1907-iki üzletéről való felmentvények megadását a tisztelt közgyűlés által kéri.

A lefolyt üzletév folyamán tett többszörös vizsgálatunk és tapasztalataink szerint a társaság ügyei úgy az üzletvezető igazgatóság, mint a tisztviselők által is folyvást figyelemmel és buzgósággal, valamint a kereskedelmi szoliditás és a társaság érdekeinek megfelelő pontosság, rend és szabatosággal vitettek.

Módos, 1908. évi január hó 2-án.

A felügyelő-bizottság:

Höfer József, biz. tag.

Dr. Gyertyánffy Jenő, elnök.

Becker Péter, biz. tag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.